

Wondbehandeling

Naar het ziekenhuis? Lees eerst de informatie op www.asz.nl/brmo.

**albert
schweitzer**

Inleiding

U bent zojuist in het ziekenhuis behandeld aan uw wond. In deze folder leest u meer over wondbehandeling. Deze informatie is algemeen. Iedere situatie is weer anders. De behandelend arts vertelt u de bijzonderheden voor het behandelen van úw wond.

Beleving

We proberen zo goed mogelijk aan te geven wat u kunt verwachten aan ongemak of pijn als u een behandeling krijgt. Toch beleeft ieder mens dat anders en op zijn eigen manier. Vertel het ons als u ergens tegenop ziet of ongerust bent, dan kunnen we daar nog extra rekening mee houden.

Wondbehandeling

Een wondbehandeling kan bestaan uit:

- **Een open wondbehandeling**
De wond wordt dan niet gehecht of geplakt. De wond gaat uit zichzelf in de loop van de tijd dicht.
- **Een gesloten wondbehandeling**
De wond is gesloten met hechtingen of is geplakt. De wond kan op verschillende manieren zijn gesloten met:
 - Hechtingen met niet oplosbaar hecht draad. Deze moeten later verwijderd worden.
 - Hechtingen met oplosbaar hecht draad, waarmee de wond onderhuids gesloten wordt. Deze hechtingen hoeven niet meer verwijderd te worden.
 - Steristrips. Dit zijn speciale hechtpleisters die de wondranden tegen elkaar plakken.
 - Histoacryl. Dit is een plakvloeistof die tussen de huidranden wordt aangebracht.

De manier waarop wonden worden verzorgd, hangt af van:

- De **plaats** op het lichaam van de wond.
- **Hoelang geleden** de wond is ontstaan.
Als een wond te lang geleden is ontstaan, is hechten niet verstandig. Dit is omdat de kans op een infectie dan te groot is geworden. Zo mogelijk moet de behandeling binnen 6 uur na ontstaan van de wond plaatsvinden.
- De **mate van vervuiling** van de wond (bijvoorbeeld door straatvuil). Het hangt af van de soort vervuiling van een wond, welke methode van wondverzorging de beste is. Alles is erop gericht ervoor te zorgen dat er geen infectie optreedt.
- Het **soort wond**: snijwond, kneuswond of bijtwond.
Een snijwond is meestal mooi te hechten. Als er sprake was van een vies mes (bijvoorbeeld een mes waarmee kippenvlees werd gesneden), dan is het beter de wond geheel of gedeeltelijk open te laten.
Bij een kneuswond is het niet altijd mogelijk de wond mooi te hechten. De huidranden zijn dan te veel beschadigd.
Bijtwonden zijn berucht om de infecties die erin ontstaan.
Meestal worden deze wonden geheel of gedeeltelijk open gelaten, zodat vuil eruit kan.

Hoelang blijven de hechtingen zitten?

Meestal moeten hechtingen of steristrips (hechtpleisters) een aantal dagen blijven zitten:

- Hoofd en hals 4 tot 6 dagen
- Rug en nek 10 tot 14 dagen
- Onderbeen 12 tot 14 dagen
- Overige plaatsen 6 tot 10 dagen

Als u corticosteroiden (cortison) gebruikt, moeten de hechtingen twee keer zo lang blijven zitten.

Wondverband

Het hangt van de plaats en de soort wond af, of een verband nodig is. Als een wond gesloten is, kunnen bacteriën de wond niet meer binnendringen. Een verband is daarom vooral bedoeld voor uw comfort en om de wond te beschermen tegen beschadigingen.

- Tenzij de arts u anders voorschrijft, mag u zelf het wondverband verwijderen en/of vervangen. Bijvoorbeeld als het nat of vies geworden is.
- De dag na de behandeling kunt u zich wassen en/of douchen, waarbij u het verband van tevoren verwijderd. U mag elke zeep of shampoo gebruiken.
- Het is niet verstandig in bad te gaan of te zwemmen, omdat de wond dan teveel verweekt.
- Als de wond met **steristrips** (hechtpleisters) is gesloten, mag u deze **niet verwijderen!** De steristrips dienen als hechting en mogen dus pas na de voorgeschreven periode worden verwijderd. Na het douchen of wassen kunt u het wondgebied droog deppen en eventueel weer een beschermend wondverband aanleggen.

Bij een open wondbehandeling leggen we u uit hoe en wat u zelf kunt doen.

Pijn

Meestal zal de ergste pijn na 4 - 6 uur na de behandeling weg zijn. Zo nodig kunt u een pijnstiller gebruiken, bijvoorbeeld Paracetamol® (500 mg tot maximaal zes tabletten per 24 uur). Soms schrijft de arts u andere pijnstillers voor. In de dagen hierna moet de pijn minder worden.

Advies

De wondgenezing verloopt beter als een wond rust heeft. Vaak krijgt u daarom bij een wond aan een hand of arm een draagdoek (mitella) mee.

Bij een wond aan het been is het verstandig om niet te veel te lopen. Daarnaast kunt u uw been hoog leggen als u zit. Dat wil zeggen het been ligt ongeveer even hoog als uw zitvlak. Ondersteun ook uw knie daarbij.

Bellen naar het ziekenhuis

Als u meer pijn krijgt, moet u bellen naar de Spoedeisende Hulp, de polikliniek Chirurgie of naar uw huisarts.

Pijn is dan meestal een teken van problemen zoals een infectie. Hoe eerder u een arts raadpleegt, hoe beter u behandeld kunt worden. Aarzel dan ook niet om te bellen.

Tetanus

Tetanus is een verlamming met krampen en wordt veroorzaakt door de tetanusbacterie. De tetanusbacterie komt het lichaam in via een verwonding, vooral als er sprake is van aarde of straatvuil.

De meeste mensen zijn op de kinderleeftijd gevaccineerd tegen tetanus (de DTP- en DKTP-injecties). Deze vaccinaties geven geen levenslange bescherming. Een regelmatige herhalingsdosis (boostervaccinatie) wordt daarom aanbevolen, vooral voor beroepen waarbij men veel met aarde etc. in aanraking komt. Eens in de 15 jaar is voldoende.

Als u in het ziekenhuis een wondbehandeling ondergaat, krijgt u zo nodig een tetanusinjectie als de kans bestaat dat u besmet bent geraakt met tetanusbacteriën. Er zijn dan meerdere situaties mogelijk.

U bent ooit volledig gevaccineerd en heeft wel/geen herhalingsvaccinatie gehad

- De laatste tetanusinjectie is 5 - 10 jaar geleden: u krijgt één injectie met het vaccin.
- De laatste tetanusinjectie is meer dan 10 jaar geleden: u krijgt één injectie met het vaccin en één injectie met antistoffen.

U bent nooit gevaccineerd

- Dan krijgt u één injectie met vaccin en één injectie met antistoffen.
- Na 1 maand een tweede injectie met vaccin.
- Na 6 maanden een derde injectie met vaccin.

U krijgt een recept mee voor de tweede en derde injectie. U haalt de injectie op bij uw apotheek. U maakt een afspraak bij uw huisarts om de injectie te geven.

Uw kind heeft een wond en is nog niet volledig gevaccineerd. De laatste vaccinatie is meer dan een jaar geleden gegeven. Uw kind krijgt dan de laatste vaccinatie vervroegd toegediend.

Vervolgafspraken

Het hangt van de soort wond en de behandeling af welke afspraken met u worden gemaakt. Meestal kan de nabehandeling (en verwijdering van de hechtingen) door uw huisarts worden gedaan. Als het nodig is dat u op de polikliniek Chirurgie wordt gecontroleerd, maken wij voor u een afspraak.

Litteken

Bij genezing van de wond ontstaat er altijd een litteken. Deze zal ook altijd te zien blijven. Dit valt op geen enkele manier te voorkomen.

Het duurt enkele maanden voordat een litteken niet meer stug en verdikt aanvoelt. Pas na 1 of 2 jaar is een eindresultaat bereikt. Eventuele klachten zijn meestal veel eerder verdwenen.

We raden u aan om het eerste jaar het litteken tegen het zonlicht te beschermen.

Tot slot

Heeft u na het lezen van de folder nog vragen? Bel dan gerust naar de Spoedeisende Hulp, de polikliniek Chirurgie of uw huisarts. We beantwoorden uw vragen graag.

Polikliniek Chirurgie

De polikliniek is bereikbaar van maandag t/m vrijdag tussen 08.00-16.30 uur. Ook voor het maken of verzetten van een afspraak bij de polikliniek Chirurgie belt u naar tel. (078) 652 32 50.

Spoedeisende Hulp

De Spoedeisende Hulp van locatie Dordwijk, tel. (078) 652 32 10. Deze afdeling is 24 uur per dag bereikbaar.

Geef hier uw mening over deze folder: www.asz.nl/foldertest/

Albert Schweitzer ziekenhuis
maart 2023
pavo 0324